11/08/2022

Ο Άγιος Εύπλος ο Διάκονος και ο Άγιος Νήφων, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

/ Βίοι Αγίων

Ο Άγιος Εύπλος, τη μνήμη του οποίου τιμάει σήμερα η Εκκλησία μας, έζησε στα τέλη του 3ου αιώνα μ.Χ., όταν αυτοκράτορας ήταν ο Διοκλητιανός.

Γεννήθηκε στην Κατάνη της Σικελίας, όπου ήταν και διάκονος της εκεί Εκκλησίας. Θερμός κήρυκας του Ευαγγελίου, ο Εύπλος προσπαθούσε να στερεώσει την πίστη των διωκόμενων χριστιανών και τους προέτρεπε να προτιμούν τα πιο φρικτά μαρτύρια παρά να αρνηθούν το Χριστό. Διότι «εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν εἰ ἀρνούμεθα. Κακεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς» (Β’ προς Τιμόθεον, 6 12). Εάν, δηλαδή, δείχνουμε υπομονή, τότε και θα βασιλεύσουμε μαζί μ’ Αυτόν (τον Χριστό). Εάν, όμως, Τον αρνούμαστε, και Εκείνος θα μας αρνηθεί.

Οι ειδωλολάτρες, βλέποντας αυτή τη δραστηριότητα του Εύπλου, τον κατήγγειλαν στον Έπαρχο Καλβισιανό. Αυτός προσπάθησε με συζήτηση να πείσει τον Εύπλο ότι ήταν μωρία να πιστεύει στον Τριαδικό Θεό και έπρεπε το συντομότερο να Τον αρνηθεί.

Ο Εύπλος ακαταμάχητος συζητητής, διέλυσε ένα προς ένα όλα τα επιχειρήματα του έπαρχου.

Ο Καλβισιανός, αφού είδε ότι δεν τα έβγαζε πέρα με τον Εύπλο, διέταξε και του έσχισαν τις σάρκες με σιδερένια νύχια. Κατόπιν, του έσπασαν τις κνήμες με σφυριά και στο τέλος τον αποκεφάλισαν. Ενώ ο Εύπλος εξακολουθούσε να μην αρνείται το Χριστό, μέχρι και την τελευταία του πνοή.

Απολυτίκιο

«Ὡς θεῖος διάκονος, τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, ὁσίως διήγαγες, τὰ πρὸς Θεὸν καὶ πιστῶς, καὶ ἤθλησας ἄριστα, σὺ γὰρ ἐν τῷ πελάγει, τῶν ποικίλων ἀγώνων, εὔπλοος ἀνεδείχθης, παμμακάριστε Εὔπλε. Καὶ νῦν πρὸς λιμένας ἡμᾶς, θείους κυβέρνησαν».

Άγιος Νήφων, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

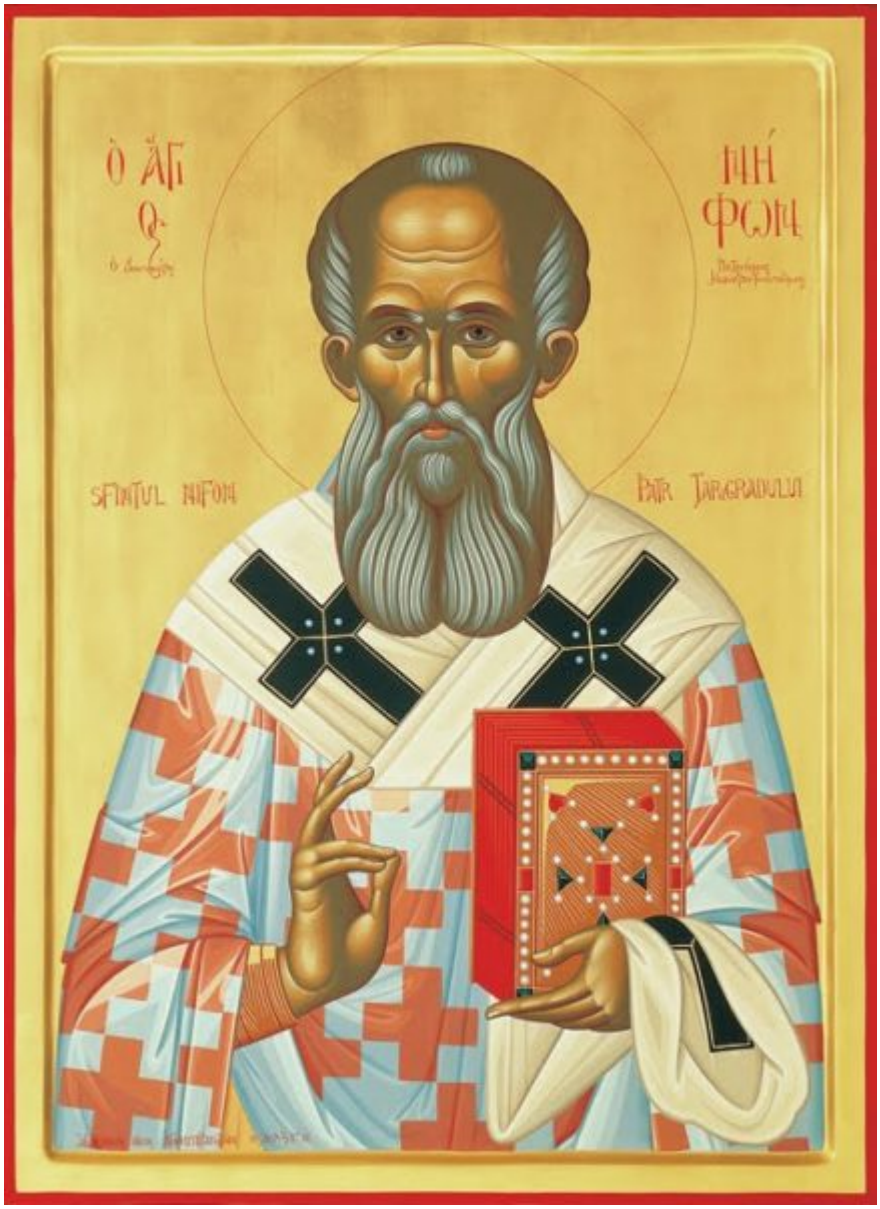

Λιπὼν ὁ Νήφων τὴν κάτω προεδρίαν
Χριστῷ παρέστη τῷ προέδρῳ τῶν ὅλων.

Πρόκειται για τον Πατριάρχη Νήφωνα τον Β’, που πατριάρχευσε τρεις φορές: α) 1486-1488. β) 1497-1498 και γ) 1502. Καταγόταν από την Πελοπόννησο και γεννήθηκε από τους Μανουήλ και Μαρία. Το κοσμικό του όνομα ήταν Νικόλαος. Προσκολλήθηκε σε κάποιον μοναχό Αντώνιο και έγινε μοναχός στην Επίδαυρο με το όνομα Νήφων. Μετά τον θάνατο του γέροντα του, πήγε στο κάστρο της Νάρδας, όπου γνώρισε τον ενάρετο Αγιορείτη Ζαχαρία, με τον όποιο εγκαταστάθηκε στη Μονή της Θεοτόκου στην Αχρίδα. Όταν ο Ζαχαρίας εκλέχτηκε αρχιεπίσκοπος Αχριδών, ο Νήφων αναχώρησε στο Άγιον Όρος, όπου χειροτονήθηκε διάκονος και Ιερέας στη Μονή Διονυσίου. Από τη Μονή αυτή κλήθηκε να γίνει Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης και από εκεί, μετά τον θάνατο του Συμεών, ανέλαβε

τον οικουμενικό θρόνο. Απομακρύνθηκε δύο φορές από τον θρόνο και κατέφυγε στη Βλαχία και από κει στο Άγιον Όρος στη Μονή Διονυσίου. Την τρίτη φορά που κλήθηκε στον Οικουμενικό θρόνο δεν πήγε στην Κωνσταντινούπολη και πέθανε στη Μονή, αφού έζησε ζωή ασκητική.

Ἀπολυτίκιον
Ἦχος γ’. Θείας πίστεως.
Ἔργοις ἔλαμψας, τῆς εὐσέβειας, πᾶσαν ηὔγασας, τὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ταπεινώσεως τρόποις ὑψούμενος, ἀσκητικῶς δοξασθεῖς γὰρ ἐν Ἄθωνι, Πατριαρχῶν καλλονὴ ἐχρημάτισας. Νήφων ἔνδοξε, θείων χαρίτων ἔμπλησον, τοὺς πίστει καὶ πόθω σὲ μεγαλώνοντας.